

De weidebeekjuffer

Twente kent geen polders. De waterhuishouding wordt verzorgd door een stelsel van kleine en middelgrote beken die tenslotte uitmonden in Regge en Dinkel. De beken worden lyrisch bezongen in het Twentse volkslied: "(...) tussen Dinkel en Regge een land, ... (daar) doet het snelvlietend beekje het molenrad gaan". Stromend water, extra in beroering gebracht door werveling bij watermolens en vis-trappen is zuurstofrijk en juist dat stromende, zuurstofrijke water is de biotoop van de beekjuffers.

Beekjuffers zijn indicatoren voor een goede waterkwaliteit. Daarbij is de weidebeekjuffer minder kritisch dan de bosbeekjuffer. Het is dan ook de weidebeekjuffer die het weer redelijk goed doet in het oosten en zuiden van ons land. Dat was in de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw wel even anders. Menige beek was sterk vervuild, het water stonk, was zwart en schuimde wit van de fosfaten. De politiek van de waterschappen was gericht op snelle waterafvoer, meanderende beken werden rechtgetrokken en kregen saaie, waterplantloze taluds met een hellingshoek van vijfenveertig graden. Gelukkig staat het waterschap nu ook weer voor waterzuivering en herstel van natuurwaarden: schoner

water, plasbermen, nieuwe meanders en retentiegebieden zijn het resultaat. Voor de weidebeekjuffer betekende dit een sterke stijging van het aantal bewoonde atlasblokken. Zijn wetenschappelijke naam is *Calopteryx splendens*: schitterend met mooie vleugels. Over die vleugels loopt bij het mannetje een donkerblauwe band zodanig dat een groot deel van de basis en het uiterste topje van de vleugel doorzichtig blijft. In vlucht lijken ze elfjes, weggevlogen uit een sprookjesboek. Zo worden ook saaie, gekanaliseerde beken weer opgefleurd, mits er een structuurrijke oevervegetatie aanwezig is.

Want in die oevervegetatie bezetten de mannetjes hun strategische uitkijkposten. Van daaruit vertonen ze territoriaal gedrag en bestoken andere mannetjes. Voor de wijfjes vertonen ze een opvallend dansend baltsgedrag waarbij ze zich wel eens pardoos op het water laten vallen om een eindje mee te drijven met de stroom. Ik zag dit gedrag eens boven bijna stilstaand water. De glamour van de wegdrijf-stunt ging duidelijk verloren en ik vroeg me af of het wijfje wel zo onder de indruk was....